

OCENA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE RAPORTU SAMOOCENY

KIERUNEK PEDAGOGIKA SPECJALNA ROK AKAD. 2021/2022¹

Informacje o koncepcji programu studiów

W doskonaleniu koncepcji programu studiów dla tego kierunku studiów, poza pracownikami jednostki, biorą udział studenci, pracodawcy, przedsiębiorcy (zewnątrzni interesariusze, stanowiący grupę przyszłych pracodawców absolwentów kierunku pedagogika specjalna). Program studiów powstał i jest analizowany także w oparciu o opinię Wydziałowego Koordynatora ds. Współpracy z Pracodawcami; praktycy z dziedziny – program studiów jest konsultowany z pracownikami naukowo-dydaktycznymi Wydziału posiadającymi doświadczenie pracy w placówkach edukacyjnych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych, a także na podstawie ewaluacji opinii zarówno opiekunów praktyk pedagogicznych w placówkach, jak i pełnomocników dziekana ds. praktyk studenckich na kierunku pedagogika specjalna na Wydziale. Program studiów na kierunku pedagogika specjalna podlega monitoringowi zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Program kształcenia dla kierunku Pedagogika specjalna umożliwia studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się oraz uzyskiwanie kwalifikacji właściwych dla poziomu kształcenia. Sposoby weryfikacji przyjętych efektów uczenia się oraz odniesienia do efektów przyjętych dla kierunku Pedagogika specjalna na WNP UKSW umożliwiają bardziej skuteczne określanie przez prowadzących oczekiwań wobec studentów w kontekście formułowania efektów uczenia się w postaci weryfikowalnej i mierzalnej, jak też zmuszają do refleksji nad treściami przedmiotu i metodami dydaktycznymi tak, aby zapewniały one realizację efektów uczenia się, przyjętych w całym programie studiów na kierunku Pedagogika specjalna. Realizacja kierunkowych efektów uczenia się znajduje swe odzwierciedlenie w programie kształcenia i w działalności badawczej pracowników Wydziału i studentów. Wybór metod i materiałów dydaktycznych uzależniony był od charakteru przedmiotu, co znalazło swe odzwierciedlenie w karcie danego przedmiotu. Programy przedmiotów (karty przedmiotów) realizowane na studiach 5-letnich na studiach stacjonarnych przygotowano zgodnie z procedurą tworzenia opisu przedmiotu (karty przedmiotu), miały jednolitą strukturę i zawierały właściwe elementy i sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się. Efekty uczenia się i odpowiadający im program kształcenia na kierunku pedagogika specjalna na WNP są zgodne z wytycznymi. Dobór metod dydaktycznych był prawidłowy i umożliwiał osiągnięcie przez studenta założonych efektów uczenia się. Metody dydaktyczne stosowane w celu osiągnięcia założonych efektów uczenia się były zróżnicowane. Praca własna studenta, stanowiąca jeden ze składowych elementów poszczególnych metod kształcenia opisanych w kartach przedmiotów miała różnorodny charakter. W ocenie WKJK, efekty uczenia się, właściwe dla analizowanego programu studiów w roku akademickim 2021/2022, zostały osiągnięte.

Analiza zakładanych efektów uczenia się w stosunku do potrzeb rynku pracy

Analiza zakładanych efektów uczenia się na kierunku Pedagogika specjalna z potrzebami rynku pracy jest przeprowadzana na podstawie: - analizy ogólnopolskiej sytuacji osób ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi w zakresie edukacji, terapii i szeroko rozumianego wsparcia; - sugestii i oczekiwań zewnętrznymi interesariuszy, stanowiących grupę przyszłych pracodawców absolwentów kierunku pedagogika specjalna; - konsultacji z pracownikami naukowo-dydaktycznymi Wydziału posiadającymi doświadczenie pracy w placówkach edukacyjnych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych; - ewaluacji opinii zarówno opiekunów praktyk pedagogicznych w placówkach, jak i pełnomocników dziekana ds. praktyk studenckich na kierunku Pedagogika specjalna na Wydziale; - ewaluacji opinii Wydziałowego Koordynatora ds. Współpracy z Pracodawcami; - w oparciu o monitoring losów zawodowych absolwentów prowadzonego przez Ministra (ELA <https://ela.nauka.gov.pl/pl>) i Biuro Karier UKSW. Rok akademicki 2021/2022 był drugim rokiem realizacji programu studiów 5-letnich na kierunku pedagogika specjalna na WNP. Z tego względu, nie ma jeszcze możliwości monitorowania losów zawodowych absolwentów kierunku Pedagogika specjalna – studia 5-letnie magisterskie.

Prawidłowość oceny nakładu pracy studenta

Przypisana przedmiotom liczba punktów ECTS odzwierciedla nakład pracy przeciętnego studenta. W roku akademickim 2021/2022 w sytuacji edukacji hybrydowej (stacjonarnej/zdalnej), zaproponowany w kartach przedmiotów system weryfikacji efektów uczenia się umożliwiał ocenę stopnia ich osiągnięcia. Obejmuje on:

- metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w trakcie procesu kształcenia (system oceny prac zaliczeniowych, projektowych, egzaminacyjnych),
- metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów na zakończenie procesu kształcenia (system sprawdzania końcowych efektów (proces dyplomowania), procedury stosowane przy

¹ Raport z samooceny kierunków za rok akademicki 2021/2022, Dział Innowacji Dydaktycznych, Szkoleń i Jakości Kształcenia, UKSW, Warszawa 2022.

weryfikacji prac dyplomowych) - w analizowanym roku akademickim procedury te nie były wdrożone, gdyż nie ma jeszcze roczników objętych procesem dyplomowania kierunku Pedagogika specjalna

- metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w ramach praktyk zawodowych (system weryfikacji efektów uzyskanych w wyniku odbycia praktyk/stażu).

Dobór metod kształcenia i oceniania do założonych i opisanych efektów uczenia się

Analiza przygotowanych przez wykładowców kart przedmiotów dowodzi, iż sformułowane dla poszczególnych przedmiotów efekty uczenia się znajdują odzwierciedlenie w treściach prowadzonych zajęć. Stosowane metody dydaktyczne są różnorodne, dostosowane do formy prowadzonych zajęć, przez co umożliwiają realizację przyjętych efektów uczenia się. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się są odpowiednie do zakładanych efektów uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym także zajęć z języków obcych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych, niezbędnych w działalności badawczej w trakcie realizacji procesu kształcenia (jak również na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i realizacji egzaminu dyplomowego).

Analiza wyników nauczania

Struktura ocen z ostatniej sesji egzaminacyjnej i ocen na dyplomie (stacjonarne) wskazuje, że na kierunku pedagogika specjalna w roku akad. 2021/2022 studenci otrzymywali najczęściej oceny bardzo dobre – 512 (44%), dobre plus – 194 (17%) oraz dobre – 172 (15%). Niewielki odsetek studentów otrzymał ocenę dostateczny plus – 100 (8%) i dostateczną – 84 (7%). Ocen niedostatecznych odnotowano jedynie – 109 (9%). Jeśli chodzi o analizę struktury ocen z sesji egzaminacyjnej i ocen na dyplomie (stacjonarne; cały rok): - była ona niemożliwa do przeprowadzenia z uwagi na brak absolwentów ocenianego kierunku w badanym roku akademickim.

Działania doskonalące zaplanowane na rok akademicki 2022/2023

W raporcie samooceny kierunku pedagogika specjalna zwrócono uwagę na problemy związane z rekrutacją na 1 rok studiów. Podniesiono konieczność wypracowania uczelnianej strategii w obszarze profesjonalnej promocji tego kierunku (studia stacjonarne, niestacjonarne, podyplomowe). Zaproponowano również podjęcie działań doskonalących w rozumieniu zmian w programie studiów dla kierunku pedagogika specjalna (opracowanie nowych modułów kształcenia i modyfikacja istniejących). Biorąc również pod uwagę niski odsetek studentów wypełniających ankiety oceny zajęć dydaktycznych, zintensyfikowano także działania na rzecz aktywizacji studentów w wypełnianiu ankiet oceniających zajęcia na kierunku Pedagogika specjalna na WNP. W ramach działań doskonalących zwrócono również uwagę na dbałość o właściwą organizację studenckich praktyk zawodowych w czasie trwającej jeszcze wówczas pandemii oraz dbałość o wysoką jakość kadry pedagogicznej prowadzącej zajęcia na kierunku. W ocenie WKJK, działania doskonalące zaproponowane w analizowanym raporcie samooceny zostały zrealizowane.

Wnioski i rekomendacje dotyczące jakości kształcenia na rok akademicki 2022/2023, wynikające z badania samooceny kierunku pedagogika specjalna:

- analiza kryteriów oceniania i analiza struktury ocen z ostatnich sesji w kontekście wysokiego odsetka ocen bardzo dobrych z sesji egzaminacyjnych,
- monitorowanie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów na kierunku pedagogika specjalna, w tym również w kontekście praktyk studenckich na kierunku – w kontekście planowanych zmian w programie studiów,
- podjęcie zintensyfikowanych działań na rzecz bardziej efektywnej promocji kierunku pedagogika specjalna (studia stacjonarne, niestacjonarne, podyplomowe),
- zintensyfikowanie działań na rzecz aktywizacji studentów w wypełnianiu ankiet oceniających zajęcia na kierunku pedagogika specjalna na WNP.

Opracowała

Prof. ucz. dr hab. Marzena Dycht